

Ikke-erhvervsaktive unionsborgere, som flytter til en anden medlemsstat alene med det formål at opnå social bistand, kan udelukkes fra at modtage visse sociale ydelser

I Tyskland er udlændinge, som indrejser på det nationale område med henblik på at opnå social bistand, eller hvis opholdsret følger af, at formålet med opholdet alene er at søge beskæftigelse, udelukket fra at modtage grundsikringsydelse («Grundsicherung»), som er ydelser, der bl.a. har til formål at sikre modtagerne et eksistensminimum.

Sozialgericht Leipzig (Tyskland) skal træffe afgørelse i en sag mellem på den ene side to rumænske statsborgere, Elisabeta Dano og hendes søn Florin, og på den anden side Jobcenter Leipzig, som har afslået at indrømme dem grundsikringsydelse¹. Elisabeta Dano er ikke indrejst i Tyskland for at søge beskæftigelse dér, og selv om hun har ansøgt om grundsikringsydelse, der er forbeholdt arbejdssøgende, fremgår det af sagsakterne, at hun ikke søger beskæftigelse. Hun har ingen erhvervmæssige kvalifikationer og har hidtil ikke været erhvervsaktiv hverken i Tyskland eller Rumænien. Elisabeta Dano og hendes søn har i hvert fald siden november 2010 boet i Tyskland, hvor de bor i en lejlighed, der tilhører Elisabeta Danos søster, som sørger for deres forplejning. Elisabeta Dano oppebærer for sin søn 184 EUR pr. måned i børnetilskud samt et forskud på underholdsbidrag på 133 EUR pr. måned. Disse ydelser er ikke omhandlet i denne sag.

Som svar på Sozialgericht Leipzigs spørgsmål fastslår Domstolen i sin dom af dags dato, at med henblik på at opnå visse sociale ydelser (såsom de tyske grundsikringsydelse) kan statsborgere fra andre medlemsstater kun kræve ret til samme behandling som værtsmedlemsstatens statsborgere, såfremt de pågældendes ophold overholder betingelserne i direktivet om unionsborgerskab².

Domstolen bemærker i denne forbindelse, at ifølge direktivet er værtsmedlemsstaten ikke forpligtet til at indrømme sociale ydelser i **de første tre måneder af et ophold**.

Når varigheden af **opholdet er længere end tre måneder men kortere end fem år** (som det er tilfældet i denne sag), er retten til ophold i medfør af direktivet bl.a. underlagt en betingelse om, at ikke-erhvervsaktive personer **skal råde over tilstrækkelige egne midler**. Direktivet søger således at forhindre unionsborgere, der ikke er erhvervsaktive, i at anvende værtsmedlemsstatens velfærdssystem til at finansiere deres underhold. En medlemsstat skal således have mulighed for at afslå at indrømme sociale ydelser til ikke-erhvervsaktive unionsborgere, som udøver deres ret til fri bevægelighed alene med det formål at opnå social bistand i en anden medlemsstat, selv om de ikke råder over tilstrækkelige midler til at kunne gøre krav på en ret til ophold. I denne forbindelse skal hvert enkelt tilfælde undersøges uden hensyntagen til de sociale ydelser, som der er blevet ansøgt om. På denne baggrund fastslår Domstolen, at direktivet om unionsborgerskab og

¹ Der er tale om eksistensminimumsydelse («existenzsichernde Regelleistung») for Elisabeta Danos vedkommende og socialydelse («Sozialgeld») for hendes søns vedkommende samt om bistand til indkvartering og varme.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158, s. 77).

forordningen om koordinering af de sociale sikringsordninger ³ ikke er til hinder for en national lovgivning, hvorefter statsborgere fra andre medlemsstater er udelukket fra at modtage visse »særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse« ⁴, mens disse ydelser tildeles nationale statsborgere, som befinder sig i samme situation, for så vidt som disse statsborgere fra andre medlemsstater ikke har en ret til ophold i værtsmedlemsstaten i medfør af direktivet.

Endelig bemærker Domstolen, at forordningen om koordinering af de sociale sikringsordninger ikke regulerer betingelserne for tildeling af særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse. Eftersom denne kompetence tilkommer den nationale lovgiver, har denne også kompetence til at definere omfanget af den sociale dækning, der sikres ved denne type ydelser. Da medlemsstaterne fastsætter betingelserne for og omfanget af tildelingen af særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse, gennemfører medlemsstaterne derfor ikke EU-retten, således at Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ikke finder anvendelse.

For så vidt angår Elisabeta Dano og hendes søn bemærker Domstolen, at de ikke råder over tilstrækkelige midler, således at de ikke har krav på opholdsret i Tyskland i medfør af direktivet om unionsborgerskab. De kan dermed ikke påberåbe sig princippet om forbud mod forskelsbehandling, som er sikret ved direktivet og forordningen om koordinering af de sociale sikringsordninger.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 166, s. 1, og berigtigelse i EUT 2004 L 200, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EU) nr. 1244/2010 af 9. december 2010 (EUT L 338, s. 35). Denne forordning finder ikke anvendelse på social forsorg (opmærksomheden henledes på, at dette begreb er mere snævert end begrebet sociale ydelser i direktivet om unionsborgerskab). Den finder imidlertid delvis anvendelse på »særlige, ikke-bidragspligtige kontantydelse«, der har træk både fra social sikring og social bistand, og hvis finansiering udelukkende stammer fra generel beskatning. I denne dom præciserer Domstolen, at det princip om ligebehandling, der er sikret ved forordningen, finder anvendelse på disse ydelser.

⁴ For så vidt angår Tyskland opregner forordningen bl.a. underholdshjælp i henhold til grundsikringen for arbejdssøgende. Sozialgericht Leipzig har kvalificeret de omhandlede ydelser som »særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse«.